

Průlom v ochraně orla opičího: Zoo Liberec významně pomohla v úspěšném odchovu mláděte

14. 11. 2024 11:39

Velký důvod k radosti nastal v pondělí 11. listopadu na filipínském ostrově Mindanao. V záchranném centru Philippine Eagle Foundation se podařil mimořádný úspěch v ochraně největšího a nejohroženějšího dravce světa a zároveň národního ptáka Filipín, orla opičího.

Díky metodám umělé inseminace a inkubace se po deseti letech vylíhlo mládě tohoto majestátního dravce. Malý orel je v péči filipínských ošetřovatelů, kteří se o mládě intenzivně starají a rozkrmují ho. Klíčovou roli v tomto mimořádném úspěchu sehrála také liberecká zoo, která má s asistovanou reprodukcí mnoha různých druhů dravých ptáků jedinečné zkušenosti a od samého počátku s celým procesem intenzivně pomáhala.

„Jedná se o opravdu mimořádný a zásadní ochranářský úspěch, protože jde o v pořadí třicáté mládě odchované od vzniku organizace v roce 1987 a o teprve osmé mládě vzešlé z metody umělé inseminace. Pro úspěch bylo klíčové ohromné mezinárodní týmové úsilí a spolupráce,“ říká liberecký zoolog Jan Hanel, který s filipínskými kolegy z Philippine Eagle Foundation úzce spolupracuje již dva roky a s odchovem dravců má velké zkušenosti.

Ptáče se vyklubalo v ranních hodinách 11. listopadu po padesáti šesti dnech inkubace. Na tento okamžik napjatě čekali filipínští i liberečtí zoologové. Úspěšnému vylíhnutí ale předcházely dlouhodobé přípravy a procesy. Klíčovou roli v úspěchu sehrálo například vybudování nové detašované specializované odchovny uprostřed tropického deštného lesa a přesunutí chovných ptáků z voliér ze záchranného centra do této klidné ptačí rezervace. V záchranném centru bylo téměř čtyřicet jedinců, ale odchovávat mláďata se zde dlouhodobě nedařilo.

„National Bird Breeding Sanctuary v Edenu byla zprovozněna teprve v únoru tohoto roku a hned v červenci tam samice po umělé inseminaci snesla vejce. Jedná se tedy o úplně první mládě v této nové odchovně, což je obrovská naděje do budoucna a potvrzení toho, že se jednalo o správné

rozhodnutí,“ říká zoolog. Dalším důležitým krokem bylo odborné proškolení filipínských ošetřovatelů v nejnovějších metodách odchovu dravců, které proběhlo letos na jaře v liberecké zoo a také získání nového vybavení pro záchrané centrum na Filipínách.

„V září, tedy na začátku hnízdní sezóny orlů opičích, jsme na Filipíny dopravili například speciální inkubátory a líhně, které v centru chyběly, a přitom jsou pro zdárný umělý odchov poměrně zásadní. Díky nim se daří co nejdříve imitovat přirozené podmínky a optimalizovat teplotu i vlhkost během inkubace,“ vysvětluje Jan Hanel. Vybavení v hodnotě několika set tisíc korun se podařilo pořídit díky podpoře Zoo Olomouc, Zoopark Nehvizdy, Zoo Wupperthal, líhně dodala sponzorským darem firma Procon-Grumbach.

Odchovy v lidské péči hrají v záchraně ohrožených druhů před vyhynutím zásadní roli. Dlouhodobým cílem je podpořit populaci orla opičího i ve volné přírodě. Philippine Eagle Foundation plánuje vypouštět odchovaná mláďata zpět do volné přírody. „Šance na záchranu tohoto největšího a nejohroženějšího dravce světa je stále velká. Snad se ho podaří do přírody navrátit tak, jako se podařilo díky chovům v lidské péči repatriovat orlosupy bradaté u nás v Evropě. Jejich situace byla s aktuálním stavem orlů opičích nemálo podobná,“ uzavírá s nadějí Jan Hanel, který také spolupracoval na vypuštění již patnácti libereckých orlosupích mláďat do evropských velehor.

K naplnění tohoto dlouhodobého cíle pomůže kromě umělé inseminace také metoda mražení spermatu v tekutém dusíku. „Jak umělé inseminace, tak mražení spermatu jsou momentálně jedinou cestou, jak počty orla opičího, který je na pokraji vyhubení, rychleji navýšit. Odebrané a následně zamražené sperma se dá použít i za desítky let. Vzhledem k tomu, že je genofond orlů opičích velmi malý, může to významně ovlivnit jejich existenci do budoucna,“ dodává Hanel.

TZ: Zoo Liberec